

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:
 Egész évre 6 frt — kr.
 Fel évre 3 frt — kr.
 Negyedévre 1 frt 50 kr.

Hirdetések díja:

centiméterenként 3 kr. Kereskedelmi és gyárosok külön árkévezményben részesülnek.

Bélyegdíj 30 krajczár.

Nyílt tér sora 20 kr.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztőség

és kiadóhivatal:

Nagyenyedi
 Könyvnyomda és Papír-
 árugyar részvénytársaság
 Főter 38. szám alatt,

hova ugy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Április 11.

Minden szabad népnek megvan a maga nagy nemzeti ünnepe, amely napnak teljes szívvel örövend és amely napon hevülve lelkesül, mert alkalma nyílik kifejezést adni hazája iránt táplált benső érzelmeinek. Ilyen nemzeti ünnepnapokra szükség vagyunk, mert valamiként a vallásnak, azonképen a vallással egyenlő hazafiságnak is tápot kell koronként nyújtani, hogy annak megbecsülhetetlen tüze valahogy ki ne aludljék.

Magyarország ezer esztendő történetében bőven kiálkognak a szebbnél szebb napok, kimagasló események napjai, amelyek ugyancsak méltók volnának arra, hogy évfordulójukat szerte az országban — kunyhókban és palotákban egyaránt — honfiai kegyelettel megüljük, és mégis! nagy multu nemzetünk idáig csak szent Istvánnak, a királyság megalapítójának napját, az újabb korból pedig márczius tizenötödikét, mint a sajtószabadság diadalát tartotta meg nemzeti ünnepnapjai gyanánt. A mult esztendő óta azonban hozzájuk csatlakozott méltó harmadiknak április 11-ike, ő Felsege a király által szentesített országos ünnep, a negyvennyolczas törvények megalkotásának emlékére szentelt nap.

Nem tagadhatjuk, sőt emelt fővel kell elismernünk, hogy ennek az emlékünnepek messze kiható, fontos jelentősége van. Több mint felszázada immár, hogy a magyar nemzet — a művelt nyugaton mindenfelé hódító reformáramlatoknak engedve — szinte újjászületett s mi sovén büszkeséggel emlékezünk vissza arra a dicső korszakra, amely nekünk hősokeket szült s amely korszak kivirvta számunkra egész Európa, sőt a távoli Amerika bámulatát, de egyszersmind hosszú időre megerősítette Magyarország nemzeti jellegét és biztosította állami önállóságát.

Az ezernyolczszaz negyvennyolczadiki törvények, melyeket V. Ferdinánd császár és király uralkodása alkonyán szentesített, valóban oly gyökeres átalakulást idéztek elő mindenfelé, hogy hazánk végre az új idők szellemének megfelelőleg fölvirágozhatott.

Ekkor lón, hogy az ügyek élere Bathányi elnökségével az első magyar felelős minisztérium állott, továbbá ekkor kapta a törvényhozás is egyedül biztos alapját: a népképviselési rendszert, s ekkor történt, hogy kimondatott a kies Erdélynek és a kapcsolt részeknek visszacsatolása az anyaországhoz. Ezáltal a magyar haza területi épsége egyszerre helyreállt. Magyarország annyi változás után egységes lett.

Az új törvényeknek köszönhetjük, hogy valahára megszűntek a nemesség kiváltságai és előjogai, miket amaz a többség rovására tekintet nélkül kihasználta, a közös jogelvetet s a közös teherviselés elve pedig egyenlővé tette a nemest a nememessel, az urat a paraszttal. Így értük el aztán, hogy a nemzet minden irányban megerősödött, megizmosodott.

Válságos időben s e válságok természetes következményeképp jutottunk mi ezen üdvös intézményekhez s mondhatni még válságosabb idők következtek utána közvetlenül, de mégis — ámbár ma éppen ötvenegy éve s ámbár sok mindennek meg kellett azóta változni — elismerhetjük, hogy ezek a nagy alkotások, ezek a nagy horderejű vívmányok, amelyeknek emlékére április 11-ike van törvényesen kijelölve, akkoriban új életre keltek hányatott hazánkat s annak a jelen korig is erős védbástyái.

Jól mondotta boldog emlékeztető István főherceg, hogy Magyarország ezzel egy boldogabb korszak küszöbét lépte át. Mi, a méltatlan utódok, úgy véljük, hogy már közel vagyunk e megjósolt boldogabb korszakhoz s a magyarok Istene adja, hogy azt teljességgel el is érjük.

Április 11. napján szívjunk magunkba egy kis lelkesedést, növeljük hazaszeretetünket, hogy aztán annál kitartóbban munkálkodhassunk a szép Magyarhon javára.

Országgyűlés.

A képviselőház a husvétii szünet után szerdán tartotta első ülését, melyen a budget tárgyalását folytatták. A földmívelésügyi tárca költségvetéséhez elsőnek Papp Elek függetlenségi szolt hosszan és unalmasan. Utána a szintén függetlenségi gróf Benyovszky Sándor különösen a gyümölcstermelés fejlesztésével foglalkozott szakszerűen. E napon jelent meg, 3 év után először, a képviselőházban Ugron Gábor, a szilágysomlyói kerület új képviselője; elvtársai zajosan megéljeneztek.

Csütörtökön Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter szoltott tárczája költségvetéséhez. Nagyszabásu beszédében behatóan ismertette a munkáskérdést; a borhamisításról szólvá kijelentette, hogy a belügyminiszterrel együtt azon az uton fog tovább menni, melyen elindult. Az állategészségügy rendezése czéljából törvényjavaslatot fog a ház elé terjeszteni. Részletesen kifejti a telepítés kérdésé-

ben elfoglalt álláspontját. A miniszter fejtegetéseit az egész ház zajos tetszéssel és éljenzéssel fogadta. Bartha Ödön után a Ház egyik tekintélyes tagja, a több ízben miniszterjelöltként szerepelt Szivák Imre szoltott és a gabona-uzsora-ról beszélt igen érdekesen.

Pénteken folytatták a földmívelésügyi tárca költségvetésének tárgyalását és be is fejezte a képviselőház.

Boda Vilmos a borhamisítók ellen szól és még erősebb föllépést sürget a mesterséges borokkal üzött visszaélések meggátlására. Bernát Béla kísérleti állomások felállítását kéri. Darányi miniszter megígérte, hogy mindkét dologban megteszi a szükséges intézkedéseket.

Ezután a közoktatásügyi tárca költségvetésének tárgyalására tért át a képviselőház, melynél Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter nagy tetszésben részesülő, tartalmas beszédben ismertette a tervezett reformokat, amelyek a középiskola, a polgári iskola, a tanárképző intézet és a felsőbb oktatás tantervének reformálására vonatkoznak.

A miniszter rámutatott jelenlegi közoktatásunk fogyatékoságára és hangsúlyozta, hogy kulturánk egységessé és intenzívebbé tételét az egységes magyar állam szempontjából tartja szükségesnek.

A „Nagyenyedi Sport-Egyesület.”

A „Nagyenyedi Testgyakorló és Korcsolyázó” egyesületét elvben, az 1898. jan. 14-én Zeyk Dániel főispán elnökle alatt tartott közgyűlés mondotta ki. Ugyanakkor Lázár István ajánlatára elfogadtatott egy ideiglenes egyesítési tervezet is, melynek főbb pontjai a következők:

1. A Nagyenyedi Korcsolyázó és Testgyakorló Egyesület a mai napon egy egyesületté olvadnak.
2. Mindkét egyesület alapító és rendes tagjai minden további feltétel nélkül tagjai lesznek az új egyesületnek.
3. Az új egyesület neve: „Nagyenyedi Testgyakorló Egyesület.”
4. Az egyesületnek két szakosztálya lesz: tornázó és korcsolyázó szakosztály, külön tagdíjjal.
5. A korcsolyapálya vételára a korcsolyázó szak-

* E czikket ajánljuk városunk sportkedvelő közönségének figyelmébe Szerk

TÁRCZA.

Az orr.

— A „Közérdek” eredeti tárczája —

Írta: Fülöp Gábor.

(Elegia.)

A műveltségre törekvő ember beiratkozik az athlétikai klubba, hogy a lábait, kezeit és derekát testi ügyességre oktassa, zene-lecczkéket vesz, hogy fejlessze a hallérzékeit, a festészethez hozzá szoktatja a szeméit, hogy képes legyen festők remek műveit, ha megbírálni nem is, de legalább élvezni, a mellét edzi az uszással, a nyelvét tanítja az ékesen szólásra, szóval valamennyi testrésznének kijut az okszerű fejlesztés jótéteményéből, csupán az orrával nem tud mit csinálni. Az orr az emberi test mostoha gyermeke, mely ha sirni tudna, bizony sok kellemetlenséget okozna, illetve okozhatna a gazdájának a nagy mellőzés miatt.

Sokan még ma is azt hiszik, hogy az orr nem egyéb, mint az arczon esont és husból összekomponált oly kiemelkedés, melynek egyéb rendeltetése nincs, mint az, hogy tubakoljon, meg néha egyet egyet füsszentsen, s legfőleg az afrikai vadak huznak bele néha egy-egy karikát. De én is úgy vélem, az orr egy külön léttel bíró extra személyiség, mely az életben kiváló tehetőségének nem egyszer adta már fényes tanujelét. Mert bár szeme nincs, még is néz hol lefelé, hol pedig az égnek. Ül ni nem ülnek rajta és mégis

gyakorta nyerges. Azt, hogy önállóan gondolkodik és bírál ni tud, látva tapasztalhatja bárki, mert arra, ami nem nyeri meg tetszését, elfintorítja marát.

Sőt mi több, néha társalog is, bár nyelve nincs, s egy-egy szippantat vagy szuszogással oly érzelmekeket ad a világ tudtára, amilyeneket másként szóba sem merne az ember hozni. Olyan orról, amelyre leszáll az éj, soha nem hallottam, de olyat ismerek sokat, melyek a hajnal örökös pirkadását jelzik, s így bizonyára nagyon felvilágosodottak. A birtoka széleit nem jelzi vele senki, csupán a látóhatárt, azért hallani minduntalan egyik-másik tanult halandótól, hogy nem lát tovább az orránál. Vannak, kik akaratlanul is beleszeretnek, s megtisztelik kéznek, vezetve orruknál fogva másokat. Fügönyül vagy rolétául egyes vidékeken szokták csak használni, éivén a mérész kifejezéssel: Leeresztette az orrát. Iparszakmában egyetlen tanult mestersége a szakácsság, mit azon népszerű megjegyzés igazol, hogy: orra tőle foghagymás. Az apály és dagály rajta, a tenger közellette nélkül is tanulmányozó, mert bizony naponkint számtalan ember huzza fel az orrát.

Költők, kántorok, korfések, kefekötők nagy előszeretettel használják melegágyának, természetve rajta borvirágot. Hogy nagyon használatra méltó individuum, már az bizonyítja, mert könnyen kap hivatalt s különösen a rendőrségnél szeretik alkalmazni, hogy mindent pontosan kiszimatoljon. Sőt „horrendum dictu”! az orr még kártyázni is tud, mert hiszen az orrnyast egyedül a kedvéért találták ki.

Már a mesebeli ókorban nagy tekintélynek örvendhetett, mert mindenki félt a vasorru bábától, napjainkban pedig szeretik jutalmul osztogatni oly cselekedetek méltó elismerésére, amelyekért az ember valóban megérdemli, hogy orrot kapjon, s még is jobb az orr, ha nagy is, mint 10 korona büntetés a hagyatéki leltárokért. Magyarországon utlevelet csakis háromféle orr kaphat: az egyenes, a hajlott és a fitos; egyéb külső orral még nem utazott senki.

De legnevezetesebb az orr mint diplomata, megtanítva a gazdáját azon arany igazságra, hogy ne üsse abba, mibe nem kell. Mindezen jó tulajdonságait figyelembe véve, igazat kell adnom azon német tudósnak, ki napjainkban izgat az orr mellett s röpiratokban bizonyítja, hogy az embereknek mily kiváló talentuma hever még tétlenül abban, okoskodásai végén pedig erőlyesen felszólal, hogy az orrot művelni kell. Lehet, hogy mielőbb fel is fogja állítani az orr-iskolát, csak legyen aztán ember, aki a magáét beleküldi. Egy orryegyetemnek csakis elefánt lehetne a méltó dékánja. Felre azonban a tréfával, ne bántuk az orrunkat, amelyre gyakran büszkék vagyunk, de ismerjük el azon kíméletlen figyelmetlenségünket, hogy amíg más egyéb, kevésbé érdemes testrésznünket cipőbe, kabátba, kalapha és keztyűbe huzzuk, addig e szegény szépség-csemeténket kíméletlenül kiteszük szélnek, esőnek és fagnak, pedig a téli infámis időben feltétlenül megérdemelve egy tokot.

osztálynak külön nyilvántartandó jövedelmeiből törlesztések.

6. Ezen ideiglenes tervezet alapján az egyesülés tényleg azonnal megtörténik; az új egyesület választmánya pedig megbizatik, hogy a „Nagyenyedi Testgyakorló Egyesület“ alapszabályait a gyakorlat által igazolt módosításokkal dolgozza át.

Ugyanezen közgyűlés alkalmával az új tisztviselői kar is megalakult.

Az 1898. jan. 14-én tartott közgyűlés tehát az egyesület elfogadta s annak keresztülvitelével a választmányt bízta meg.

Igaz, hogy a fenti közgyűlésen kifejezetten csupán a „Torna- és Korcsolyázó egyletek“ egyesüléséről volt szó, de mindjárt a közgyűlés után azon általános ohaj merült fel, hogy czélszerű lenne, hogy ha most egyszerre a többi hasonló irányú egyesületek vezetői is megkerestetnének s felszólíttatnának az esetleges egyesülésre. Ezen általános ohajnak tett eleget a dr. Jenei Elek elnöke mellett tartott febr. 7-iki választmányi ülés, midőn felkérte nevezett elnököt, hogy a Lawn-tennis labdázó társasággal való egyesülés ügyében beszéljen a társaság vezető tagjaival, a lövészegylet képviselőivel pedig keresse meg Medgyes Bálint ügyvédet és Kovács Gyula polgármestert — mint a lövészegylet vezetőit — s az ezen társaságokkal való egyesülést is lehetőleg eszközölje ki. Így tehát a febr. 7-iki vál. ülés határozata értelmében négy hasonló egyesület egygyé alakulását kellett előkészíteni.

Választmányunk egész odaadással fogott hozzá a tervezet keresztülviteléhez s mindenekelőtt az új egyesület alapszabálytervezetének elkészítésére dr. Jenei Elek elnök mellett kiküldötte: Hollós István, Lázár István, Majláth Oszkár, Váró Ferencz, dr. Winkler Albert és Bodrogi János vál. tagokból álló bizottságot. A fenti bizotts. munkálatait elkészítette s azt az 1898. nov. 17-én tartott vál. ülésre be is terjesztette. Az elkészített alapszabálytervezetet a vál. megvitatta s azoknak a közgyűlés elé leendő terjesztését határozta el.

Az új alapszabálytervezet készítése alkalmával az állott a bizottság előtt, hogy azoknak elfogadása és életképesége esetén egy olyan egyesület létesüljön városunkban, mely az egészséget fejlesztő és a lelket gyönyörködtető, szórakoztató eszközeivel társadalmi szükségletet elégítsen ki s ahol egy nő, mint a férfi, úgy az ifju, mint az idősebb, igazi lelki gyönyörűséggel találjon kellemes időtöltést. Remélhető, hogy így, egyesített erővel s a közönség anyagi és erkölcsi támogatásával, több eredményt fog felmutatni az egyesület, mint eddig, amíg megoszolva teljesítette feladatát.

Az egyesület alapszabályait a f. év jan. hó 12-én tartott közgyűlés tárgyalta és fogadta el. Nevezetesebb pontjai a következők:

Czím és pecsét. Az egyesület czíme: „Nagyenyedi Sport-Egyesület.“ Pecsétje a város czímere, az egyesület czíme és alakulási éve körirattal.

Czél. Testgyakorlatok, vívás, korcsolyázás, kerékpározás, labdázás, uszás és czéllövés által s esetleg más módon is az egészség és testi erő ápolása. E czélből hetenkint legalább kétszer torna- és vívógyakorlatokat tart, valamint az időszaknak megfelelően a fentebb említett sportok rendszeres művelését lehetővé teszi és ezek tovább képzéséről gondoskodik; nem különben alkalmas időben torna, vívó stb. versenyeket és kirándulásokat rendez.

Az egyesület tagjai. Az egyesületnek vannak: működő, pártoló, alapító és tiszteletbeli tagjai. Az egyesület működő és pártoló tagja lehet minden önálló, jellemes egyén, aki két működő tag ajánlatára a választmány titkos szavazása útján felvétetik. A felvételt ránt a választmány az indokok nyilvánítása nélkül határoz.

A működő tagok működő tagsági igazolványt kapnak, melyet kilépés vagy kizárás és az egyesület feloszlása esetén kötelesek visszaszolgáltatni.

Pártoló tagok, kik az évi rendes tagsági díjnak legalább felét fizetik.

Alapító tagok, kik az egyesület alapítója javára egyszer és mindenkorra 100, azaz egy száz koronát adnak. Ilyenek jogi személyek és testületek is lehetnek.

Az alapító tagok befizetései alapítványul tekintetnek s gyümölcsözés végett takarékpénztárba tételnek, kiadások fedezésére csupán kamataik fordíthatók.

A működő, pártoló és alapító tagok, tagságuk tartamára szerzett jogaiknak családtagjaikkal való megosztatása, vagy azokra átruházhatása tárgyában, az egyesület különböző működési ágai szerint, a választmány külön szabályzatokat alkot.

Tagok jogai. A működő, alapító és tiszteletbeli tagok az egyesület közgyűlésén tanácskozási és szavazó

joggal bírnak; az egyesületi torna- és vívó-órákon, korcsolyázásban, kerékpározásban és czéllövészetben, uszásban, valamint a játékokban és kirándulásokon részt vehetnek.

Tagok kötelezettségei. Minden működő tag köteles: a) Az egyesületi alap- és házszabályokat megtartani és az egyesületi élet lovagias szelleméhez alkalmazkodni. b) A közgyűlés által meghatározott évi tagsági díjat két egyenlő részletben, január és július 1-én, az egyesület pénztárába befizetni. c) A választmány és az egyes szakcsoportok intézőinek határozatait, melyek a választmányhoz és innen a közgyűléshez birtokosak belől felebevezhetők, teljesíteni. d) A működő és pártoló tagok kötelezettsége három évig tart, ha azonban az egyesületből való kilépésüket a harmadik év lejártá előtt be nem jelentik, kötelezettségük újabb három évre kiterjed; kivéve azt az esetet, ha az illető tag időközben más helyre költöztvén, az egyesület székhelyéről végkép eltávozik, amidőn tagsága — a három éven belül is — az illető fél év végével megszűnik.

A tagság megszűnése. Az egyesületi tagság megszűnik: halálozás, a három évi tagság leteltével történő önkéntes kilépés, az egyesület székhelyéről való végleges eltávozás és kizárás által.

Ezen legutóbbi esetnek akkor van helye, ha az egyesület valamely tagja oly tettet követ el, melylyel saját egyéni becsületét, vagy az egyesület tekintélyét sérti.

(Folytatása következik)

A Sárpataki-alap és a rovat a nagyenyedi ev. ref. egyházközségben.

„A nagyenyedi ev. ref. egyházközségi rovat“ czímen mult számunkban közöltekre válaszólag a következők közlésére kértünk fel:

A cikk az egyházi előjárás nevében először azt mondja el, hogy a márczius 25-én, főleg ez ügyben, tartott egyháztanács-ülésen a főgondnok, mint elnök, kereken megtagadta a figyelmeztető irat kapcsán beadott indítvány szavazásra bocsátását, hivatkozva arra, hogy jogerőre emelkedett határozatokkal szemben nincs helye módosító indítványnak. A dologban, egyebek között, az volt a különös, hogy a kérdés tárgyalását, vitatását megengedte, a tárgyalás rendjén és szellemében természetesen alakult indítványt tárgyalannak ítélte.

Mi volt az indítvány czélja? . . .

Az, hogy a rovatlátrálékok felhajtására elrendelt végrehajtást függesszék fel legalább addig, amíg a hívek világos és minden irányban tisztázott kimutatásból is meggyőződhetnek arról, hogy amit most tőlük követelnek, nem csak rideg törvényes formák között jogos, hanem az egyházközség életérdekeibe vág, azoknak multhatatlan feltételök.

Hiszen azt minnyájan tudjuk, hogy ahol végrehajtásra került a dolog, ott fizetni kell; tehát pénzbeli különbségről nem lehet szó. De ha időt nyerhetünk a megnyugvás feltételeinek megszerzésére, akkor nem marad keserűség a lelkekben. Ez pedig erkölcsi különbség, amely sem az egyháznak, sem a híveknek nem kerül pénzökbe, de végrehajtással sem szereshető meg soha. Tehát az indítványnak nem az volt a czélja, hogy kibúvó ajtót nyisson a hátrálékosoknak a fizetés „törvényes“ köteletségével szemben, hanem, hogy időt adjon a megnyugvás megtalálására. Ezt pedig, azt hisszük, hogy olyan per excellentiam erkölcsi testületben, mint az egyházközség, jogosan megvárhatja minden egyháztag. De még azt is elhíhetjük, hogy az indítványtól az egyházi előjárásnak épen nincs mit tartania. Hiszen ha meghozza a kívánt eredményt, ha kitűnik, hogy az egyházi adó kivetése nem csak jogos volt, de az egyházközség elkerülhetetlen szükségéből folyt: ez neki valóságos diadala lesz, az egyháztagokban pedig eloszlát minden kételyt, kölcsönösen megerősíti a bizalmat és ragaszkodást. Anyagi veszteség a „törvényesen“ biztosított hátrálékokban még akkor sem származhatik, ha a rovat eddigi kivetése nem feltétlenül szükségesnek bizonyulna. Az utóbbi esetben a nyert tanulságot jövőre lehetne és kellene értékesíteni.

Az indítvány elfogadása tehát bizalomra, megnyugvásra, visszautasítása „ipso facto“ bizalmatlanságra vezet, s ezért nem szabad kitérni előle.

Talán nem merész az az állítás, hogy az ilyen indítvánnyal csattanó fejtegetésnek nem lehet „megtévesztés“ a czélja, mint azt a cikk írója, vagy iratói mondják, hanem ellenkezőleg minden tévedés vagy homály eloszlátása.

Miben is állhat a felszólalók terhére rótt „megtévesztés“?

Talán abban, hogy véleményük szerint a Sárpataki-alap megnyitásával az egyháztagok semmiféle adakozásra vagy teherviselésre nem kötelezhetők?

Ezt soha senki egy szóval sem állította.

Állította és állítja azt, hogy a Sárpataki-féle alapítvány meg akarta menteni a híveket a papbér czímen fizetett rendszeres rovatalt terhéért, hogy amit addig évről évre, állandó szükséglet fedezésére kellett fizetniök, azután „jótékony célokra, a város felvirágzására adakozhassák.“

Már pedig az adakozás fogalma, hihetőleg, a cikk-íratók szerint is kizárja a kényszert, a végrehajtást, ellenben magában foglalja az egyház javát, felvirágzását czélzó, időnkint fölmerülő és elkerülhetetlen szükségletek fedezésére szolgáló önkéntes áldozatot.

Ez folyik a Sárpataki-féle alapítvány szelleméből s ellenkezik az áldatlan végrehajtás fogalmával.

Tényleg maga a cikk is úgy magyarázza a „törvényben gyökerező jog“ alapján kivetett egyházi adót, hogy az önkéntes adakozás, hogy a hívek „azt, amit a papbér fizetése alóli mentesítéssel megtakarítanak (!), önként fogják adakozni az egyházközség felvirágzására, Istennek dicsőségére.“

Tehát törvényesen kivetett adó, végrehajtás és önkéntes adakozás!!!

Szeretnők tudni, hogy illenek ezek össze s hogyan folynak a Sárpataki-féle alapítvány szelleméből.

De már erre mégis csak inkább ráillik a „megtévesztés“ vádja.

Szükséges a hívek önkéntes adakozása alapján törvényesen kivetett egyházi adó a templom stilszerű renoválására — mondja tovább a cikk.

De biz' azt egyikünk sem nézné el, hogy a templom összeomoljék, annak megmentésére még többet is adnánk az adónál. Csakhogy mi az Isten dicsőségére megelégszünk a templom jókarba helyezésével is; az Isten dicsősége egy cseppet sem függ a stilszerű templomoktól. Gondoljuk csak meg: hogy ha csupán a két portale 3000 frtba került, mibe kerülhet az egész templom stilszerű — „remélhetőleg már nem messze“ eső — renoválása?!

Ennyit az a nagyra taksált, de többnyire szegény egyháztagokból álló előtőke aligha megbírna.

Építsük az Isten templomát a hívők szívében s hagyjunk fel a külső nagyzással, ha nincsen hozzá erőnk.

Ámde az előbb papbér czímen szedett, most már a templom stilszerű renoválására szánt rovatalt a Sárpataki-alap megnyitával leszállított s így a hívek rendszeres megterhelése, ha nem is szűnt meg, de — csökkent, állítja a cikk és igaza is van. Csak kettőt felejtett el: hogy azért a rendszeres megterheletés mégis fennáll, s hogy azóta a domesztikával újabb rendszeres teher nehezedett a hívekre, s így a csökkenés, a folyton súlyosabb életviszonyok mellett, alig számbavehető.

Abban is van egy kis tévedés, hogy a fennforgó ügyben soha semmiféle fölebbezés be nem adatott.

Egyéb mondanivalónkat fenntartjuk a közgyűlésre. Addig is atyafiságos indulattal kérjük az egyházközség intézőit, engedjenek egy kicsit azokból a nem kellő körültekintéssel hozott törvényes határozatokból! hadd érvényesüljön a Sárpatakiak czélja a maga igaz értelmében! Enyésztesstük el kölcsönös jóindulattal a jóhiszemű tévedéseket, s miandelőtt nyugtassuk meg a közhangulatot minél előbb, tehát ne várjunk a jövő évi költségvetésig. Hiszen ebből az egyházközségnek úgy sem származhatik semmiféle anyagi vesztesége, de annál több erkölcsi kárt okozhat a kételyek eloszlátásának halogatása. Fogadjuk el és hajtsuk is végre lehető leggyorsabban azt az indítványt, amelynek egyedüli czélja igazán a megnyugtatás és béke, amikor aztán nem kell azt mondanunk, hogy „addig“, hanem azután is „béke velünk“!

Színház.

Szerdán „A vasgyáros“-t, Ohuet szép és hatásos színművét láttuk részben igen jó előadásban. A „részben“ jelzőt azért használjuk, mert e darab minden egyes szerepre kiváló és a finom játék titkaiba beavatott ábrázolót igényel és e tekintethen Athenais és Prefont személyesítői nagyon kirittak az összájátékból, pedig mindkét szerep, habár nem nagy is, igen háládatos ahhoz értő kezekben. Szépen és hatásosan játszotta meg Székely Renée Claire szerepét. A kisasszony szép hanganyaggal rendelkezik és azt az érzelmeit kifejezésére öntudatosan használja, játéka otthonos, kerekded és komoly tanulmányra valló, de arczs szemjátékát fegyelmeznie kell, hogy az érzelmeit jobban kifejezzék. Ugyancsak némi fegyelmezésre szorul testtartása és kézmozdulatai. A közönség minden nagyobb jelenete után tetszés-nyilatkozataival halmozta el partnerével Morvayval együtt, ki a czimszerepet komoly eleganciával személyesítette és az érzelmeknek e szerepben gyakran váltakozó hullámzásait igen jól testesítette meg. Kedves, úde jelenség volt Novák Irén Susanne szerepében, sokat ígérő aquisitio, kinek előre láthatólag sok kellemes estvét fog köszönni a

közönség, mely remélhetőleg csak bele fog melegedni a színház-látogatásba és az arra valóban érdemes társulat pártfogásába. Élvezetes alakítást nyújtottak Rakodczay, Simon, ki azonban túlságosan sentimentalis volt, — Bárdy, Gulyás, Fodor Szerena, Verbőczy Emilia. A rendezés gondos, a kiállítás esinos volt.

Csütörtökön — végre számottevő intelligens közönség előtt — a budapesti vígszínház egyik vonzó ereje, a „Mozgó fényképek“, Blumenthal bohózata került színre. Mulattató, szellemes darab, mely — habár kissé hosszadalmas — a jó előadásban végig lekötötte a közönség figyelmét és folyton derűltétségben tartotta. Pompás volt Gulyás és Bárdy — kik különben az egész darabot vezették — a sok kópésággal telített, kikapós, de mindegyre rajta vesztő após és vő szerepében. Izmos tehetséget árultak el és ami fő, tulajdonságban nem estek, holott szerepük erre sok alkalmat nyújt. Az anyós és férjes leánya szerepét Verbőczy Emilia és Székely Renée oldották igen jól meg, míg Novák Irén, mint tudományokkal telített, de hamar szerelemre gyűlő tanítónőjelölt jeleskedett. Morvay egy feltékeny és vasgyuró műbirkozót személyesített találó vonásokkal és köztetszsére. Simon szép, érczes hangjával igen pazarló bűnik, tartogassa azt nagyobb színpadokra, ahol remélhetőleg alkalma lesz majd idővel megfordulni. Jók voltak kis szerepeikben Fodor Szerena és Ágh. A sugónak sokkal több discretiot ajánlunk annál inkább, mert mint észleltük, a szereplők nem igen szorulnak rá.

Vegyes hírek.

— **T. olvasó közönségünkhez.** Az új évnegyed alkalmából felkérjük mindazon t. olvasóinkat, kik előfizetéseket még nem küldötték be, szíveskedjenek azt mielőbb beküldeni.

— **Áthelyezés.** A m. kir. igazságügyminiszter Karácsonyi Bogdán nagyenyedi kir. járásbírói irnokot az erzsébetvárosi kir. törvényszékhez helyezte át.

— **Sorozás.** Vármegyénkben az első sorozást Gyulafehérvárrt tartották meg e hó 4-én. Összesen 30 városi és idegen illetőségű ifjú vált be és soroztatott be a közös hadsereg állományába.

— **A püspökválasztás mozgalmához.** Amint közeledünk a választás határnapjához, akként tisztulnak a választás esélyei is. Most már tény, hogy csak két jelölt fog a választás napján egymással szemben állani, u. m. dr. Bartók György és Szász Gerő. Bartha Lajos a tegnapi Kolozsvárrt tartott értekezleten bejelentette, hogy a jelöltségtől visszalép. A Bartha-párt e visszalépést sajnálattal vette tudomásul és kijelentette, hogy Bartók György pártjához csatlakozik. — Mint egy sürgönyünk mai kelettel jelenti, a gyulafehérvári egyházmegye igen látogatott és népes értekezletén püspökjelöltnek egyhangulag és lelkesültséggel dr. Bartókot jelölte.

— **Gyászlap.** Már özvegy Löwe Sámuelné született Drach Pepi, gyermekei: Löwe Dezső, Mór és Miksa; valamint közeli és távoli rokonok nevében szomorú szívvel tudatják, hogy a fáradhatlan jó férj, gyermekeit forrón szerető atya, testvér és sógor Löwe Sámuel nemes Alsóféhér vármegyei törvényhatósági bizottsági, Tóvisi nagyközség képviselői tagja, a tövisi önkéntes tüzoltó-egylet parancsnoka és az izraelita hitközség alelnöke, munkás életének 50-ik, boldog házasságának 23-ik évében folyó hó 4-én esteli 3/11 órakor hosszas szenvedés után elhunyt. A fáradhatlan munkássága jó férj, önfeláldozó gondos édes atya, szerető jó testvér és rokon, emberszerető és mindenkor áldozatkész polgár nincs többé. Nemes szíve megszünt dobogni. Az elhunyt földi maradványai f. hó 6-án délután 2 órakor fognak saját házából a helyi izraelita sirkertben örök nyugalomra helyeztetni. Emléke legyen áldott. Tóvis, 1899. április hó 5-én.

— **Érdekes leletre** bukkant a Herzsza egyik szőlőjében Bodroghy János főiskolai tanár. Feltűnt neki a szőlő egyik helyének különös alakulása és gondos kutatás után, a föld színétől alig egy méternyire, egy csontváza, mellette ivópohár, csont nyilakra akadott. Óskori lelet ez, legalább ezt bizonyítják a csont nyilak, melyek a jelenkor leletei között a legtrikábbak s belőlük Hampel gondos kutatásai dacára alig egy párt tudott összeszedni, míg a szerencsésebb Bodroghy 10—12-öt szedett össze a hajdankori dalia csontváza mellett. Most csak röviden regisztráljuk az érdekes tény, reméljük azonban, hogy az ügybuzgó fiatal tanár szakavatott tolla bővebb adatokat fog a leletről lapunk hasábjain közzétenni és erre kérjük is.

— **Eltűnt aljegyző.** A gyulafehérvári kir. tör-

vényszék egyik aljegyzőjét keresi a hivatalos közlöny hasábjain. Balogh Bélának hívják az aljegyzőt, akit azért keres a törvényszék, mert három rendbeli fegyelmi ügy van ellene folyamatban s Balogh hírlapi fölhívásra nem jelentkezett s tartózkodási helyét sem jelentette be. A törvényszék e hó 16-ára tűzte ki a fegyelmi tárgyalást s fölhívja az aljegyzőt, hogy vagy személyesen jelenjen meg, vagy küldje el a meghatalmazottját, mert a tárgyalást nélküle is megtartják.

— **Színházi műsor.** Ma, vasárnap (április 9-én): Egy magyar huszár Bécsben. Hétfőn: szünet. Kedden, először: Szerafina, Sardou rendkívül szellemes vígjátéka, mely itt először kerül színre. A fő női szerepet, a kedves Ivonnet, Novák Irén játssza. Szerdán: Az új honpolgár (fél helyárakkal). Csütörtökön (teljes kiállítás): Lear király, Shakespeare remeke, a címzerepben Rakodczayval. Szombaton, először: Himfy dalai.

— **A reggel kellemetlenségei.** Ha reggelenként emeletes házaink előtt elmegyünk, gyakran ki vagyunk téve annak, hogy felülről, ahol épen takarítás van, terítőket, szőnyeget s ehhez hasonlókat s velük egy csomó port, sőt szemetet ráznak nyakunkba. Efféle ma már nagyobb városainkban nem igen történik meg, mert meg van bennük tiltva, hogy az utcára kirázzanak valamit. De hát a régiekhez ragaszkodó szokás jogánál fogva azt kérdezhetté valaki: minek kelünk fel olyan korán s minek indulunk sétára a kora reggeli órákban? Hát, kérem, az onnét van, mert a szomszédokban reggel öt-hat órakor már szőnyeget porolnak, s aki ezt a műveletet ismeri, az tudhatja, hogy rendkívül alkalmas az ébrenlét fokozására. Csak mellesleg jegyzem meg, hogy más városokban e tekintetben is bizonyos korlátok közé szorítják a szabadságot.

— **Az abrudbányai műkedvelő-társulat** f. évi április hó 3-án a Detonáta szálló nagytermében a társulat vagyonának gyarapítása javára színi előadást rendezett, mely alkalommal színre került Bisson „Hiptonizált anyós“ című, 3 felvonásos bohózata. A műkedvelők ezen előadását a termet egészen megtöltő közönség élvezettel hallgatta és a szereplőket egyes frappáns jeleneteknél zajos tapsokkal jutalmazta. Különösen kiváltott Courpatin asszony (Medzny Jánosné) alakítása, aki anyósi szerepét oly természetességgel töltötte be, mintha a valóságban egyebet sem tenne, mint előkészülni arra, hogy majdan az anyósok sokat meghurczolt penoméját helyre üsse. Winkler Jánosné mint Denise nagyon kedves volt. Egyebekben az előadás általában véve sikerültnek mondható, a mi a társulat igazgatójának, Medzny Jánosnak érdeméül róható fel, aki fáradságot nem ismerő buzgalommal és lelkesedéssel teljesíti a társulat igazgatásával járó teendőket. Mióta ő bizott meg a társulat igazgatásával, azóta a társulat úgy anyagi, mint erkölcsi sikereket arat; társadalmi szempontból tekintve pedig oly tényező, melynek fentartása, illetve felvirágzása, avagy megsemmisülése az abrudbányai magyar társadalom hazafiságának hőmérőjéül fog tekintetűni.

— **Shakespeare az iparos műhelyében.** Járkel a bérletcsináló színházi megbízott és betér N. E. tövisutcai derék iparoshoz, felszólítja bérletre. „Bérlek én, — mondja a derék ember — de egy szavam volna. Az urak hirdetik „Lear királyt“-t meg „III. Richard“-et. Aztán elő is adják-e?“ „Persze hogy előadjuk!“ — feleli a titkár. „Akkor rendem van a dolog, akkor én is megváltok egy bérletet.“ A színházi bérletcsináló pedig mindezt álmélkodva hallgatja a mai operettes és „teknősbékás“ világban.

— **Khinai orvosi lap.** Az első khinai újság most jelent meg első évfolyamában Honkongban. Címe: „Gyógyászati, sebészeti és közegészségi havilap.“ A lap kiadója Tün Mo, Tiencsin orvosi egyetemén nyerte oklevelét s Hongkong Alice kórházának orvosa. A folyóirat, mint a British Med. Journal levelezője Hongkongból írja, új korszakot jelent s az európai tudomány befolyásának érvényesülését. Fokozatosan, hosszú idő kerestül, de végül mégis azt a meggyőződést szerezte a művelődni kezdő khinai, hogy a nyugati gyógytudomány mégis csak többet ér hazai babonáinál.

— **Olvasóink b. figyelmét** van szerencsénk felhívni a várád-velencei műkertészeti és rózsatelepre Nagyváradon, mely ma osztrák-magyar hon legnagyobb és legmegbízhatóbb kertészeti telepe. Több mint száz-ezer drb nemesített rózsája van eladásra készen s oly jutányos árban árúsítják, mely árakkal ez ideig egy kertészet sem bír versenyezni. Azouban e telepen nemcsak rózsát, hanem mindenféle kerti cikkeket lehet beszerezni, p. o. gyümölcsfa, diszfa, diszcserejk, kerti és szobai disznővények, menyegzőre csokrok, koszorúk, diszítésre való évelő virágok, virág- és vetemény-magvak stb; megjegyezzük, hogy e fenti czég kívánatra ingyen és bérmentve azonnal küld árjegyzéket, melynek mi-

előbbi megrendelését igen melegen ajánlhatjuk t. olvasóinknak.

— **A „Magyar Könyvtár“** most küldi szét 93—97. számait, melyek, mint e kitűnő vállalat eddigi füzetei is, szintén csupa érdekes és értékes olvasmányt nyújtanak. Nagy elismerést érdemel főképp a 97. szám, melylyel a szerkesztőség a művészettörténet körébe vágó monografiák sorozatát indítja meg. E számban Keleti Gusz. Áv. a kiváló aestheticus és műtörténész mondja el idős Markó Károlynak, a nagy magyar tájképfestőnek életét; munkája, mely kétségtelenül egyike a legjelesebb magyar műtörténeti essayeknek, négy szép kivitelű illusztrációval is el van látva: Markó arczképével és három tájképének másolatával. Nagyon hasznos és valóban úrpótló a 96. szám is, mely Boccaccio Dekameronjának válogatott, az ifjuság számára is alkalmas novelláit tartalmazza, Radó Antal kitűnő új fordításában; ugyanó látta el e füzetet terjedelmes bevezetéssel, melyben találó jellemzést adja a nagy főrenczinek. Az iskolákra van figyelemmel a 95. szám, melyben Kölcsey Ferencz válogatott verseit adja közre Négyesy László, a ki szintén hosszabb bevezetésben jellemzi a költőt. Végre a 93. és 94. füzeten egy új angol író mutat be a „Magyar Könyvtár“: H. G. Wellst, a ki a Jules Verne modorában, de Jules Verneénél nagyobb tudással és élénkebb fantáziával írja meg regényeit. A „M. K.“ a Wells-féle munkák legérdekesbbjét szerezte meg és fordította le Mikes Lajossal; címe: „Világok Harca“. A regény a XX. században játszódik, s azt mondja el, hogy a kihűlőfelben levő Marscsillag lakói hogyan érkeztek a földre, melyet új lakhelyüknek akaruk meghódítani. Bámulatos számszámakkal már-már czélt is érnek; hősugaraikkal és fekete felhőkkel már-már ki is irtják egész Anglia lakosságát, mikor a föld bakteriumai, melyeknek nem tudnak ellenállni, rakásra ölik a rémes támadókat és megmentik tőlük földünket. Wells e munkája kétségtelesen egyike lesz a „M. K.“ legkapósabb füzeteinek. Egy-egy szám ára 15 kr. Az eddig megjelent füzetek teljes jegyzéke, valamint maguk a füzetek megrendelhetők Lampel R. (Wodianer F. és Fiainál) Budapesten, Andrassy-ut 21.

Mindenféle.

— **Az új Harun-al-Rasid.** Mulatságos dolgot beszélt el Berend Gros most megjelent könyvében, melynek címe: „Erinnerungen aus meiner Jugend“, egy kevéssé lelkiismeretes hamburgi éjjeli bakterről. A rendőrségi főnöknek, Abendroth szenátornak alapos gyanuja volt, hogy egyes éjjeli örök, ahelyett, hogy a beállított egyéneket becsuknák, azokat kis borralval fejében hazaszállítják. Főképp pedig az idegeneket kísérték szállodájukba, meglehetősen magas díjak mellett. A szenátor tehát elhatározta, hogy Harun-al-Rasid módjára, áruhába öltözve, személyesen fog meggyőződni az éjjeli bakterek hűségéről. Francia ruhát öltött tehát s az egyik gyanus éjjeli őrt idegenes kiejtésű német nyelven úgy szólította:

— Kedves barátom, mondja meg nekem, hogy jutok a szállodámba, Alte Stadt London.

— Jaj, kedves uram, — volt a válasz — messze van ez innen, de ha az ur jó borralvalót ad nekem, hát elkísérem.

— Szívesen, majd adok magának valamit.

Az éjjeli őr el is kíséri az állítólagos francziát a hotelig s megkapja a borralvalóját, jó éjszakát kívánva eltávozik.

Másnap a szenátor magához idezi a baktert s szigorú hangon kérdezi tőle:

— Mondd csak, Petersen, igaz az, hogy éjjelenként elhagyod az állomásodat?

— Én elhagynám a helyemet? Nem, tekintetes uram, aki azt mondta, az csunyan hazudott.

— Petersen! — kiált haragosan Abendroth szenátor, — nem kísértél te tegnap éjjel fél tizenkettőkor egy franczia urat a London-szállodához?

A baktér látja, hogy rosszul áll a dolga s siralmas hangon így szól:

— Én édes istenem, hát igen, hazakisértem tegnap a francziát. De hát tekintetes uram, kereszténységi kötelesség volt az; oly tökrészeg volt az istenadta!

— **Japán ökölvívők.** Japánban az athletika egyik legkedveltebb ága az ökölharcz. A küzdő felek legkitűnőbbikét királynak választják az ökölvívők és ezzel a pünkösdi királysággal különféle kiváltságok és javadalmak vannak összekötve. Így kizárólagos joga van neki ahhoz, hogy két kardot hordjon, a kurtábbat a derekára, a hosszabbikat a nyakába kötve. Azonkívül az ökölvívők egyesületének minden egyes tagjától rendszer évi adót huz mindaddig, míg egy szerencsés vetélytárs ki nem űti a nyeregéből. És a japánok nagyon hűségesen teljesítik kötelességüket a királylyal szem-

ben, mert ősrégi szokás szentesítette azt. Ami időszámításunk hatodik századában már nemzeti intézmény volt az ökölvívók évi versenye. Akkoriban Syomo császár volt a japáni uralkodó; ő maga is kedvelte ezt a sportot. Nem hiába mondják, hogy a japán nemzet rokonlelkű az angollal.

Göthe bora. Jéna nemcsak arról nevezetes, hogy I. Napoleon 1806-ban ott tönkre verte a porosz hadsereget, hanem még inkább régi egyeteméről. Ebben a híres diákközösségben történt az itt elmondandó eset, melynek egyébként körülményes leírását a jénai város-háza könyvtárában őrzik s röviden a következő:

Téli időben, egy zimankós, hűvös és ködös délután, egy jénai vendéglő fülkéjében előkelő külsejű, hatalmas termetű, őszhajú öreg ur uzsonnázott és egy kis vízzel kevert bor mellett gondolataiba elmerülve, nézte a beborult idő felhomályát. Egyszerre nagy énekszóval és lármával egy csapat mámoros egyetemi hallgató nyitott a vendéglőbe, letelepedtek egy asztalhoz és harmincz üveg bort rendeltek egyszerre, holott alig voltak tíz vagy tizenketten. Nagy zajjal s énekléssel koccintgattak, egyikük pedig széles jókedvében oda ment az ablakfülkében ülő öreg urhoz, melléje telepedett és vállát bizalmasan megveregetve, dadogva így szólt hozzája: Hé, öregem, miért iszik maga vizes bort? No, nem hallja? Süket talán? Ugy-e kis öregem, — folytatá a diák gunyosan — nem bírjuk már az italt?

Az eképpen meginterpellált öreg ur végig nézte sajnálkozó arc kifejezéssel a kötözködő uracsot és ezt a feleletet adta hevenyében neki, még pedig versben:

Wasser allein macht stumm,
Das beweisen im Teiche die Fische;
Wein allein macht dumm,
Das bezeigen die Herren am Tische;
Dieweil ich nun kein's von beiden möcht' sein,
Trink' ich mit Wasser gemischt den Wein!

Ugyanez magyar fordításban:

Némává tesz a víz maga,
Mutatja azt a hal a tóban;
A pusztá bortól léssz buta,
Mint önk itt a mulatóban;
En úgy segíték magamon,
Hogy vízzel iszom a borom.

Ezzel aztán vette kalapját, felsőkabátját, még egy szánakozó tekintetet vetett a csaknem kővé vált ifjura, meg a bámészkodó — immár nagyon is hallgatag — társaságra és eltávozott.

Az imént még oly zajos kedvvel duhajkodó diákok magukhoz térvén, tanakodtak, ki lehet ez a tiszt és mint látszik, igen művelt ur? Kérdezték a többi vendégeket is, majd a vendéglőst magát hívták, mondaná ő meg, ki volt az idegen ur, mire a vendéglőstől ezt a feleletet kapták: Göthe ur ő exczellenciája Weimarból...

El lehet képzelni a megszeppent diákok zavarát. Megsértették azt az embert, akit ők — ámbar személyesen nem ismerték — félisten gyanánt tiszteltek. Mérgükben aztán rögtön ott a helyszínén úgy elverték a Göthét inzultáló társukat, hogy azt szegényt kocsin kellett lakására vinni.

Csarnok.

Margit.

I.

Mért is nyilik minden évben
A pünkösdi rózsá,
Ha szakíthat, ki csak éri,
Kedve szerint róla;

Mért is hajt az orgona-ág
Uj meg uj virágot,
Mért élednek nyiló réten
Csókos lepkeparók;

Gyógyuló seb érintésre
Mért fakad fel újra,
Mért is dobog a szív, ha már
Keresztül van szurva?

II.

Fényben uszó, pompázó virágot
Szivem fölé nem tűzők fel én,
Hadd legyen a nyiló szírom másé,
Csak egy pár elhervadt az enyém.

De cserébe árnyas völgyoldalról,
Összegyűjtök minden ibolyát,
Hlatozzák be még szerelemmel
Azt a fehér kis leányszobát.

III.

Mert ugy lehet, hogy nemsokára
Fehér mirtusz lesz a virágja,
Fehér mirtusz és sűrű fátyol, —
Ugy bucsuzik a leányságtól.

Hogy az irigység meg ne szálljon,
Nekem is lesz ép oly virágom,
Sűrű fátyol is két szememre, —
Halottas ágyra ugy fekszem le...

* * *

Ha nem találok meghalni, midőn
Édes ajka az igent rebegeti,
Hogy széhessem tovább az álmokat,
Szép gyermekem, azt csak megegedi?

En jól tudom, hogy ünnepélyesebb lesz,
S rideg közönnyel néha meg se lát,
De titkon azért csak érezni fogja
Az ibolyáim hervadt illatát.

S ha jön tavasz és egy-egy elfeledt dal
Átészket melán lelkem hurjain,
Szívemben fog az visszhangra találni,
Bár akkor már nem „Margit” lesz a czim.

Kerekes Andor.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugyár részvénytársaság

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

Könyvnyomda.

Könyvkötészet.

A NAGYENYEDI

KÖNYVNYOMDA ÉS PAPIRÁRUGYÁR

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

könyvnyomdája rendkívül gazdag és modern felszerelésével fogva képes minden hasonló vállalattal versenyezni úgy a munkák olcsó árai, mint azok izléses kiállításai tekintetében.

A főtéren levő üzleti irodájában iskolás gyermekek részére mindennemű **iskolai szerek**, papír, tinta, tintatartók, tollak, tollnyelek, írónok, palatáblák, palavesszők, vonalzők, **rajzeszközök**, festékek, ecsetek, rajztáblák, rajztömbök, torlógummik, szivacsok, **könyvtáskák** stb. stb. kicsinyben és jutányos árak mellett szerezhetők be.

Megrendelések bárhol megjelenő **könyvekre, hírlapokra és folyóiratokra** elfogadtatnak s pontosan teljesíttetnek.

Elvállal mindennemű **könyvkötői** munkát is, s azokat gyorsan, olcsó árban és pontos kivitelben szállítja.

A „Közérdek“

a megye egyetlen politikai lapja. Egyike a vidék legelterjedtebb lapjainak, s mint ilyen, **hirdetések közlésére kiválóan alkalmas.**

Aki tehát olcsón és biztos sikerrel akar hirdetni, forduljon bizalommal lapunk kiadóhivatalához.

Megrendelések elfogadtatnak az üzleti irodában: Főtér 38. sz. a.
(Leányiskola épülete.)

Nyomtatványraktár.

Írószer-kereskedés.

910. szám
1899. májusi.

Hirdetmény.

Csufud község telekkönyve birtokszabályozás következtében az 1869. évi 2579. számú szabályrendelettel képest átalakították, és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. évi XXIX. az 1889. évi XXXVIII. és az 1891. XVI. törvények a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. törvényekben szabályozott eljárás a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatottak.

E czélból az átalakítási előmunkát hitelesítése és a helyszíni eljárás Csufud községben **1899. május hó 8 án fog kezdődni.**

Felhívtnak ennél fogva összes érdekeltek, hogy: 1. A hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2. Mindazok, kik a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel.

3. Mindazok, kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, az átírássra az 1886. évi XXIX. t. cz. 15—18. és az 1889. évi XXXVIII. t. cz. 5, 6, 7 és 9. §§-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen uton nem érvényesíthetik és a bélyegilleték elengedési kedvezménytől is elesnek.

4. Azok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, úgy szintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztést kérelmezzék, illetve hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

A kir. jbiróság telekkönyvi hatósága.
Balázsfalván, 1899. márczius 27-én.

1767 1—3

Enyedi Lajos,
királyi ítélőtáblai bír.

657. szám
1899. májusi.

Hirdetmény.

Véza község telekkönyve birtokszabályozás következtében az 1869. évi 2579. számú szabályrendelettel képest átalakították és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. évi XXIX. az 1889. évi XXXVIII. és az 1891. évi XVI. törvények a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. törvényekben szabályozott eljárás a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatottak.

E czélból az átalakítási előmunkát hitelesítése és a helyszíni eljárás Véza községben **1899. május hó 25-én fog kezdődni.**

Felhívtnak ennél fogva az összes érdekeltek, hogy: 1. A hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2. Mindazok, akik a telekjegyzőkönyvekben elő-

forduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel.

3. Mindazok, kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek az átírássra, az 1886. évi XXIX. t. cz. 15—18. és az 1889. évi XXXVIII. t. cz. 5, 6, 7 és 9. §§-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el, és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illeték-elengedési kedvezménytől is elesnek.

4. Azok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, úgy szintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztést kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

A kir. jbiróság telekkönyvi hatóságától.
Balázsfalván, 1899. márczius hó 26-án.

1766 1—3

Enyedi Lajos,
királyi ítélőtáblai bír.

Sz. 1446—1899.

Pályázati hirdetmény.

Alsófehér vármegye balázsfalvi járásban Balázsfalva község székhelyi rendszerezett **körorvososi állomás**, melyhez a mihályfalvi, buzásboesárdi, ohábai és balázsfalvi körjegyzőségekhez beosztott 15 község tartozik, üresedésbe jöven, arra ezennel pályázatot nyitok.

A körorvos évi javadalmazása 500 ft fizetés és 150 ft fuvar-átalány, mely előzetes havi részletekben Balázsfalva község pénztárából fizetetik; a gyógydíjakra nézve körorvos a községekkel szabadon egyezkedik, azonban a vagyontalanokat ingyen köteles gyógykezeltetni; köteles továbbá körét havonként kétszer beutazni.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni ohajtják, hogy az 1883. évi I. t. cz. 9. §. és az 1876. évi XIV. t. cz. 143. §. értelmében képesítésüket igazoló okmányokkal, erkölcsi magaviseletüket tanúsító bizonylattal felszerelt pályázati kérvényüket hozzám folyó évi április hó végéig annál is inkább nyújtsák be, mert a későbbben beérkezőt figyelembe venni nem fogom.

A választás az egészségügyi kör székhelyén Balázsfalván a körjegyzői irodán folyó évi **május hó 3-án d. e. 10 órakor** fog megtartatni.

A szolgabírói hivatal.

Balázsfalván, 1899. április hó 6-án.

Simonffy Alajos
főszolgabíró

1769 1—1

<p>Bikszádi árlappal és ismertető könyvecskével bérmentve szolgál A KUTKEZELŐSÉG BIKSZÁD (Szatmármegye.)</p>	<p>Bikszádi ásványos gyógyvizet, mely egyedül a maga nemében, több hirneves egyetemi orvostanár és hirneves vidéki orvosok, hatásánál fogva, főlebe helyezik a Selters és Gleichenbergi vizeknek. Gyógyító hatása a bikszádi ásványos gyógyviznek kitünően bevált idült és heveny légsóhurut, hangszálag-hurut, vérköpés ellen. Nagy konyhasó- tartalmánál fogva vértisztító, tüdőcsúcs hurutnál és kezdődő gümőkör- nál, továbbá kitünő eredményt értek el a BIKSZÁDI VIZ alkalmazása által emészthetelenség, idült és heveny gyomorhurut, máj- és epe- hólyagbántalomnál, a belek renyhe működésénél, vesehomokban szem- vedőknél, görvélykóros daganatoknál, heveny és idült női bántalmaknál, mint specificum vált be.</p>
---	---

Bikszádi viz bérloje s a sztojkai viz főelárusítói:

ALMER LAJOS és KÁROLY
nagybányai lakosok.

<p>Sztojkai ásványvizet, mint Erdély gyöngyét, nem hiába neveztek el magyar karlsbadi vizeknek, mert tényleg annak gyógyhatása, a szigorú diéta betartásával: idült gyomorbántalom, máj- és epehólyag, vala- mint epekő bajoknál, nemkülönbén csukorbetegségnél alkalmazva, valóságos csodákat művel, kitünő hatása a SZTOJKAI ÁSVÁNYVIZ a légzőszervek összes bántalmainál, valamint a női bajok és görvélykóros bántalmaknál is. — A SZTOJKAI ÁSVÁNYVIZ dús szen- savitartalmánál fogva akár borral, akár gyümölcszörppel vegyítve, mint kellemes üdítő ital pártját ritkítja. A SZTOJKAI ÁSVÁNYVIZ hosszas használata az ép szervezetben elváltozást nem idéz elő s így a rossz ivóvizet is pótolja bármely vidéken, annyival is inkább, mert hosszabb állás után nem csapódnak ki belőle a szilárd alkotórészek, mely tulaj- donsága lehetővé teszi a tengeren túli szállítást.</p>	<p>Sztojkai árlappal és ismertető könyvecskével bérmentve szolgál A FORRÁSKEZELŐSÉG SZTOJKA, (Szolnok-Doboka m.)</p>
--	---

1752 4—10

Főraktár: **Cirner J. Józser** ur fűszer-üzletében

A tisztelt földbirtokosok b. figyelmébe!

A ki földbirtokára a legalacsonyabb kamatláb mellett kielégítő összegű törlesztéses kölcsönt gyors keresztülvitel biztosítása mellett felvenni óhajt, forduljon teljes bizalommal egy elsőrendű intézet képviselőjéhez, a ki rövid ideig itt időzik és több hirneves budapesti pénzintézettel áll összeköttetésben. A birtokosnak semmi előleges költsége az üzletre nincs, míg kölcsöne meg nem szavaztatott.

Czím: **Fodor Ármin**
Nagy-Enyed,
Két hattyu szálloda.

1768. 1—1.

Állattenyésztő gazdák figyelmébe!

Az „Alsófehérvármegyei Gazdasági Egyesület“

Nagy-Enyeden, 1899. május hó 4-én

tenyészállat-kiállítást

rendez.

Dijazás alá esnek:

- I. Magyar erdélyi fajtánál: községi bikák, borjas tehenek, tenyésztelenekek és üszök.
- II. Havasi, esetleg pinzgau fajtánál: 1—3 éves bikák, tehenek és üszök.
- III. Bivalyok: Bivalybikák és tenyészbivaly-tenenek.
- IV. Sertés: Kisbirtokosok kanjai.
- V. Juhok: Kisbirtokosok kosai.

Kitűzve 35 különböző díj 800 kor. értékben.

Bejelentések intézendők **SZÉKELYHIDY VIKTOR** gazdasági egyesületi titkár urhoz **Nagy-Enyedre**, hol a kiállítást illetőleg bővebb felvilágosítás nyerhető. 1755 3--6

952—899.

tkv.

Hirdetmény.

Alsó Orbó község telekkönyve tagosítás folytán az 1869. évi 2579. számú szabályrendelettel képest átalakított és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. XXIX, az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. törvények a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. XXIX. törvényekben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosítottatik.

E célból az átalakítási előmunkákat hitelesítésére és a helyszíni eljárás a nevezett községben **1899. május 8-án fog kezdődni.**

Ennélfogva felhívattak:

1-ör az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják be, mert a régi telekkönyvi végleges átalakítása után a téves átvezetéstől eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személy irányában többé nem érvényesíthető.

2-or mindazok, akik a telekkönyvben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a közzétett határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel.

3-or mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. XXIX. t. cz. 15—18 és az 1889. XXXVIII. t. cz. 5. 6. 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek.

4-szer azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálog vagy megszünt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, úgy szintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosa, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék, illetve hogy törlési engedély nyilvánítása végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezménytől elesnek.

A kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság.
Nagy-Enyeden, 1899. március 18-án.

Csernátóni Vajda Péter
járásbíró.

1763 2—3

732 szám.

1898.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ennel közhírré teszi, hogy a gyulafehérvári kir. törvényszék 1898. évi 7467. és a nagyenyedi kir. járásbírósp. Sp. 766—98 számú végzése következtében Müller Mihály ügyvéd által képviselt nagyenyedi kisegítő javára harri Szalai Pál és neje ellen 400 és 100 forint s járulékaik erejéig 1898. évi szeptember hó 27-én foganatosított biztosítási kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 989 frtra becsült következő ingóságok, u. m. 20 méhesalad, 9 hordo, 2 borona, 1 eke, 2 ökörszekér, 1 léces kas, széna, sarju, mag luczerna, eszépetlen buza, 20 juh, 1 szőrőrosta, épületfák, 1 ócska malom-kazán, gépezet, kőmenny és 4 malomkővel nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a marosújvári kir. járásbírósp. 1898. évi V. 252 2. számú végzése folytán 500 frt tökélettel, ennek esedékes napjától járó 6% kamataival, váltódíjjal és eddig összesen 64 frt 3 kban bíróság már megállapított költségek erejéig Harri közséjében végrehajtást szenvedő lakásán leendő eszközökre 1899. évi április hó 18. napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és fel-foglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Maros-Ujvárt, 1899. évi április 1. napján.

Dergán János,
kir. bírósági végrehajtó

1770 1—1

Több mint 50 év óta sikerrel használtatik:

ESZÉKI SPITZER-KENŐCS

ESZÉKI SALVATOR-SZAPPAN.

Valódi minőségben csakis, mint eddig, ezentul is Eszéken, felsőváros

Dienes C. J.-féle

gyógyszertárban készül és megrendelhető.

Szeplőket és májfoltokat,

valamint az összes bőrtisztítási találmányokat biztosan eltávolít.

1 tégely valódi Spitzer-kenőcs 35 kr.
1 üveg „ Spitzer-mosdóvíz 40 „
1 darab „ Salvator-szappan 50 „
1 doboz „ lyoni rizspor „
3 színből „ 50 kr és 1 frt.
1 tégely képszappan 60 kr.

Figyelmeztetés.

Csak akkor valódi, ha a fenti törvényileg beiktatott védjegyvel el van látva, és keretik a t. közönség csakis DIENES-féle eszéki kenőcsöt és szappant kéri és elfogadni.

1738 6—15

Legnagyobb nyeremény

legszerencsésebb esetben

1.000,000 KORONA.

Az összes 50,000 nyeremény JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

1.000,000 KORONA

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Kézpénzben fizetendő	Korona
1	600000
1	400000
1	200000
2	100000
1	90000
1	80000
1	70000
2	60000
1	40000
5	30000
1	25000
2	20000
3	15000
31	10000
67	5000
3	3000
432	2000
763	1000
1238	500
90	300
31700	200
3900	170
4900	130
50	100
3900	80
2900	40
50,000	nyer. és jut. összegben 13.160,000

Rendelőlevél levágandó.

Kérek részemre I. osztályu magy. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget frt } utánvételezni kérem } A nem tetsző törleendő. }
postautalvánnyal küldöm.

Pontos szám.

Török A. és Társa uraknak Budapest.

Kérjük a rendelményeket mielőbb, legkésőbb azonban

f. évi április hó 17-ig

hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa

a magy. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítói
Budapest, V., Váci-körút 4/a.

Sok és nagy nyereményt fizettünk tisztelt vevőinknek; rövid idő alatt körülbelül egy és fél millió koronát.

1765 1—6